

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ
--	------------------------------

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Μαρία Σουκαλοπούλου, Διδάκτορας θεωρητικής γλωσσολογίας – Τμήμα Φιλολογίας Α.Π.Θ. 2. Δημήτριος Κολοβός, Υπ. Διδάκτορας ιστορικής γλωσσολογίας – Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας Δ.Π.Θ.
--------------------	---

• **ΓΕΝΙΚΑ**

ΤΙΤΛΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Βασικές Αρχές της Γλωσσικής Ανάλυσης, Επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης και Γλωσσική Μυθολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. αναγράψτε τις συνολικές ώρες διδασκαλίας και πιστωτικών μονάδων</i>	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΩΡΕΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΦΟΡΤΟΥ: 45	24	2	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

Μαθησιακά Αποτελέσματα	
<i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα της θεματικής ενότητας μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i>	
Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο/η εκπαιδευόμενος/η θα μπορεί:	
<ul style="list-style-type: none"> • να γνωρίζει τα βασικά ζητούμενα και τους κύριους ερευνητικούς τομείς της επιστήμης της γλωσσολογίας, • να κάνει διάκριση μεταξύ σημαίνοντος και σημαινόμενου, • να κατανοεί τα δύο επίπεδα στα οποία οργανώνεται η ανθρώπινη γλώσσα, • να κατανοεί τις διαφορές μεταξύ γραπτού και προφορικού λόγου. • να περιγράφει τους στόχους, τις βασικές αρχές και τους κλάδους της γλωσσολογίας καθώς και τα επίπεδα ανάλυσης της γλώσσας, • να κατανοεί και να περιγράφει βασικές έννοιες όλων των επιπέδων ανάλυσης της γλώσσας και τις σχέσεις μεταξύ τους, • να αναγνωρίζει φαινόμενα γλωσσικών μεταβολών στα διάφορα γλωσσικά επίπεδα • να εντοπίζει, να καταρρίπτει και να αποδομεί τους γλωσσικούς μύθους, • να αμφισβητεί τις κυρίαρχες γλωσσικές ιδεολογίες, • να κατανοεί το σωστό και το λάθος στη γλώσσα. 	
Γενικές Ικανότητες	
<i>Σημειώστε γενικές ικανότητες που αποκτά ο εκπαιδευόμενος σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	

● **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Το μάθημα κάνει μία εισαγωγή στα βασικά ζητούμενα και τους ερευνητικούς τομείς της επιστήμης της Γλωσσολογίας. Εστιάζει στη διάκριση μεταξύ σημαίνοντος και σημαινόμενου καθώς και στις διαφορές μεταξύ προφορικού και γραπτού λόγου. Επιπλέον, γίνεται μια εισαγωγή και εξέταση των θεμελιωδών εννοιών και της ορολογίας στον κλάδο της γλωσσολογίας και μελέτης της γλώσσας. Μετά από μια σύντομη ιστορία της γλωσσικής επιστήμης, παρουσιάζονται οι στόχοι και οι μέθοδοι της θεωρητικής γλωσσολογίας. Σε επιμέρους ενότητες εξετάζονται τα διάφορα επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης: φωνητική, φωνολογία, μορφολογία, σύνταξη, σημασιολογία και πραγματολογία. Τέλος, γίνεται αναφορά στους γλωσσικούς μύθους, παρουσιάζονται οι κυρίαρχες γλωσσικές ιδεολογίες, γίνεται εστίαση στον σεξισμό στη γλώσσα και μέσα από παραδείγματα παρουσιάζονται το σωστό και το λάθος στην ελληνική γλώσσα.

● **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους εκπαιδευόμενους</i></p>	<p>- Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ειδικής πλατφόρμας του Δ.Π.Θ. / zoom / ασκήσεις στο e class - Επικοινωνία μέσω e-mail - Προβολή video</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους εκπαιδευόμενους.</i></p>	<p>Η αξιολόγηση για τη θεματική ενότητα «Θεωρητική Γλωσσολογία» θα είναι διπλή:</p> <p>(α) Διαμορφωτική: Μικρής δυσκολίας διαδικτυακό τεστ στο πεδίο Ασκήσεις του e-class (ειδική πλατφόρμα του Δ.Π.Θ.) μετά το τέλος κάθε μίας από τις τρεις μηνιαίες ενότητες (συνολικά 3 τεστ) με ασκήσεις κλειστού τύπου, λ.χ. πολλαπλές επιλογές, αντιστοιχήσεις, συμπληρώσεις κενών, σωστό-λάθος κλπ. (30% X 3 τεστ = 90%). Θα παρέχεται η δυνατότητα επαναληπτικής εξέτασης. Συγκεκριμένα, αν κάποιος δεν μπορέσει να συμπληρώσει κάποιο από τα 3 τεστ ή και όλα ή αν κάποιος κοπεί σε ένα από τα τεστ ή και σε όλα, τότε θα υπάρχει η δυνατότητα επαναληπτικής εξέτασης των τεστ που δεν έχει εξεταστεί ή στα οποία έχει κοπεί κατά την τελευταία εβδομάδα του προγράμματος.</p> <p>(β) Προφορική συζήτηση (10%).</p>

● **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

- Γαβριηλίδου, Ζ. Μ. Μητσιακή & Α. Φλιάτουρας. 100 βασικές έννοιες για τη γλωσσολογία. Αθήνα: Gutenberg.
- Fromkin V., Rodman R. & Hyams N. (2008). Εισαγωγή στη μελέτη της γλώσσας, μτφ. Ξυδόπουλος Γ. κ.ά., επιμ. Γ. Ξυδόπουλος. Αθήνα: Πατάκης.
- Καραντζόλα, Ε. & Α. Φλιάτουρας. 2004. Γλωσσική αλλαγή. Αθήνα: Νήσος.
- McMahon, A. 2005. Ιστορική γλωσσολογία. Η θεωρία της γλωσσικής μεταβολής.
- Μτφρ. Μ. Μητσιακή & Α. Φλιάτουρας. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Παυλίδου Θ.-Σ. (2008). Επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.

- Πετρούνιας Ευ. (2002). Νεοελληνική γραμματική και συγκριτική ανάλυση. Μέρος Α': Θεωρία, Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Φιλιππάκη-Warburton, Ει. (1992). Εισαγωγή στη Θεωρητική Γλωσσολογία. Αθήνα: Νεφέλη.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ
--	------------------------------

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	Χρυσούλα Δούρου - (Μεταδιδακτορική ερευνήτρια γλωσσολογίας του Τ.Ε.Φ/Δ.Π.Θ.)
--------------------	--

• **ΓΕΝΙΚΑ**

ΤΙΤΛΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Λεξικολογία, Υφογλωσσολογία και Λεξικογραφία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. αναγράψτε τις συνολικές ώρες διδασκαλίας και πιστωτικών μονάδων</i>	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΩΡΕΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΦΟΡΤΟΥ: 45	24	2	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα της θεματικής ενότητας μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο/η εκπαιδευόμενος/η θα μπορεί:

- να εισαχθεί στις έννοιες των επιπέδων ανάλυσης που αφορούν τη λέξη·
- να αντιλαμβάνεται τις βασικές θεωρητικές και πρακτικές αρχές της σύγχρονης λεξικολογίας
- να γνωρίσει ζητήματα που αφορούν το σχηματισμό και τη σημασία των λέξεων
- να διακρίνει τις μονολεκτικές από τις πολυλεκτικές λεξικές μονάδες,
- να εξοικειωθεί με τις έννοιες γενικό και ειδικό λεξιλόγιο,
- να ερμηνεύει τις σχέσεις των λέξεων μεταξύ τους (π.χ. συνωνυμία, ομωνυμία, υπωνυμία)
- να κατανοούν τη λεξικολογική θεωρία στη γεωγραφική και κοινωνική ποικιλία της ελληνικής γλώσσας
- εκτιμά τη συμβολή της υφογλωσσολογίας στη μελέτη λογοτεχνικών και μη-λογοτεχνικών κειμένων
- γνωρίζει την ιστορία και τους κλάδους της υφογλωσσολογίας
- να αξιοποιεί μεθόδους και έννοιες της υφογλωσσολογίας στην ανάλυση ποικίλων κειμένων
- να αντιλαμβάνεται ότι οι υφολογικές επιλογές συνδέονται με το νόημα του κειμένου, καθώς και με ευρύτερους ιδεολογικούς παράγοντες

Γενικές Ικανότητες
Σημειώστε γενικές ικανότητες που αποκτά ο εκπαιδευόμενος σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	

• **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή στο επιστημονικό πεδίο της λεξικολογίας. Οι εκπαιδευόμενοι/ες εισάγονται στις βασικές θεωρητικές και πρακτικές αρχές της σύγχρονης λεξικολογίας. Πιο συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια του μαθήματος θα ασχοληθούμε με ζητήματα που αφορούν το σχηματισμό και τη σημασία των λέξεων, θα γίνει διάκριση μεταξύ μονολεκτικών και πολυλεκτικών λεξικών μονάδων, θα παρουσιαστούν οι σχέσεις λέξεων με βάση το σημαίνον και το σημαινόμενο και θα αναλυθούν οι διαφορές γενικού και ειδικού λεξιλογίου. Επιπλέον, περιλαμβάνει μια εισαγωγή στην έννοια «ύφος» (ιστορία, ορισμοί) και στους κλάδους της υφολογίας. Παρουσιάζει τα υφολογικά επίπεδα (λογοτεχνικό, καθημερινό, επιστημονικό), αναλύει το ύφος ως επιλογή ή/και ως απόκλιση και αντιπαραβάλλει τη Γλωσσολογία με τη λογοτεχνία μέσα από τη σύγκριση του ύφους της γλώσσας διαφόρων λογοτεχνιών.

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους εκπαιδευόμενους</i></p>	<p>- Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ειδικής πλατφόρμας του Δ.Π.Θ. / zoom / ασκήσεις στο e class - Επικοινωνία μέσω e-mail</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους εκπαιδευόμενους.</i></p>	<p>Η αξιολόγηση για τη θεματική ενότητα «Θεωρητική Γλωσσολογία» θα είναι διπλή:</p> <p>(α) Διαμορφωτική: Μικρής δυσκολίας διαδικτυακό τεστ στο πεδίο Ασκήσεις του e-class (ειδική πλατφόρμα του Δ.Π.Θ.) μετά το τέλος κάθε μίας από τις τρεις μηνιαίες ενότητες (συνολικά 3 τεστ) με ασκήσεις κλειστού τύπου, λ.χ. πολλαπλές επιλογές, αντιστοιχίσεις, συμπληρώσεις κενών, σωστό-λάθος κλπ. (30% X 3 τεστ = 90%). Θα παρέχεται η δυνατότητα επαναληπτικής εξέτασης. Συγκεκριμένα, αν κάποιος δεν μπορέσει να συμπληρώσει κάποιο από τα 3 τεστ ή και όλα ή αν κάποιος κοπεί σε ένα από τα τεστ ή και σε όλα, τότε θα υπάρχει η δυνατότητα επαναληπτικής εξέτασης των τεστ που δεν έχει εξεταστεί ή στα οποία έχει κοπεί κατά την τελευταία εβδομάδα του προγράμματος.</p> <p>(β) Προφορική συζήτηση (10%).</p>

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

- Γαβριηλίδου, Ζ. Μ. Μητσιάκη & Α. Φλιάτουρας. 100 βασικές έννοιες για τη γλωσσολογία. Αθήνα: Gutenberg.
- Γαβριηλίδου Ζωή, 2013, Όψεις επίτασης στη Νέα Ελληνική, Κυριακίδης, Θεσσαλονίκη
- Jakobson, R. (1998). Δοκίμια για τη γλώσσα της λογοτεχνίας. Αθήνα: Εστία
- Καλοκαιρινός, Α. (2011). Γλωσσολογία και ποιητική. Αθήνα: Νήσος.
- Lyons, J. (1995) Γλωσσολογική Σημασιολογία (Μετ. Γ. Ανδρουλάκης). Αθήνα: Πατάκης.
- Μότσιου, Β. (1994) Στοιχεία Λεξικολογίας: Εισαγωγή στη νεοελληνική λεξικολογία. Αθήνα: Νεφέλη.
- Μπαμπινιώτης, Γ. (1991). Γλωσσολογία και λογοτεχνία: από την τεχνική στην τέχνη του λόγου. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Ξυδόπουλος, Γ. (2008) Λεξικολογία: Εισαγωγή στην ανάλυση της λέξης και του λεξικού. Αθήνα: Πατάκη

- Φλιάτουρας, Α., & Γαβριηλίδου, Ζ. (2023). *Στοιχεία συγχρονικής και διαχρονικής λεξικολογίας και λεξικογραφίας* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-155>

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ
--	-----------------------------

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	Θεόδωρος Κούκος (Υπ. διδάκτορας ιστορικής γλωσσολογίας του Τ.Ε.Φ/Δ.Π.Θ.)
--------------------	--

• **ΓΕΝΙΚΑ**

ΤΙΤΛΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γλωσσική αλλαγή, Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας και Ετυμολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. αναγράψτε τις συνολικές ώρες διδασκαλίας και πιστωτικών μονάδων</i>	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΩΡΕΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΦΟΡΤΟΥ: 45	24	2	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα της θεματικής ενότητας μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο/η εκπαιδευόμενος/η θα μπορεί:

- να κατανοεί την έννοια της γλωσσικής αλλαγής καθώς και τις αιτίες της,
- να ερμηνεύει φαινόμενα γλωσσικής αλλαγής,
- να αντιλαμβάνεται τις διαδικασίες γλωσσικής αλλαγής ανά γλωσσικό επίπεδο και να τις ταξινομεί,
- να κατανοεί βασικές έννοιες όπως γλωσσική αλλαγή/μεταβολή, γλωσσική «παρακμή», γλωσσικός θάνατος κτλ.
- θα μάθει πληροφορίες για την προϊστορία (Ινδοευρωπαϊκή -Πρωτοελληνική) και την ιστορία (Αρχαία, Ελληνιστική, Μεσαιωνική) της ελληνικής γλώσσας,
- θα γνωρίσει α) τη σύνδεση γλωσσικού παρελθόντος και παρόντος και (β) την επαμφοτερίζουσα σχέση ανάμεσα στη διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών και των νέων ελληνικών,
- να διακρίνει το λόγιο και μη λόγιο επίπεδο στη νέα ελληνική.
- θα γνωρίζει τη διαδικασία της ετυμολογίας εν γένει και ειδικότερα στην ελληνική γλώσσα, βάσει των χαρακτηριστικών της,
- θα μπορεί να εντοπίζει την αξία της ετυμολογίας στη διδασκαλία της αρχαίας και της νέας ελληνικής.
- θα μπορεί να διακρίνει τις ετυμολογικές κατηγορίες μεταξύ τους: κληρονομημένες λέξεις (αρχαίες, ελληνιστικές, μεσαιωνικές), δανεισμός (εσωτερικός/εξωτερικός, σημασιολογικά δάνεια, μεταφραστικά δάνεια, αντιδάνεια, ψευδοδάνεια), νεολογισμοί.

Γενικές Ικανότητες
Σημειώστε γενικές ικανότητες που αποκτά ο εκπαιδευόμενος σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	

● **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Το μάθημα εστιάζει στη μελέτη του φαινομένου της γλωσσικής αλλαγής, με αναφορά σε βασικά αίτια (γνωστικά, γλωσσικά, κοινωνιογλωσσικά, εξωγλωσσικά) και μηχανισμούς γλωσσικής αλλαγής. Γίνεται, επίσης, αναφορά σε βασικές έννοιες όπως γλωσσική αλλαγή/μεταβολή, γλωσσική, «παρακμή», γλωσσικός θάνατος κτλ. Επιπλέον, γίνεται μία εισαγωγή στις περιόδους της ελληνικής γλώσσας και μία παρουσίαση των βασικών χαρακτηριστικών της κάθε ιστορικής περιόδου της Ελληνικής (Προελληνική, Ινδοευρωπαϊκή, Πρωτοελληνική, Αρχαία Ελληνική, Αρχαίες ελληνικές διάλεκτοι, Ελληνιστική Κοινή, Μεσαιωνική Ελληνική, Νέα Ελληνική). Γίνεται, επίσης, αναφορά στο γλωσσικό ζήτημα και μία σύντομη διάκριση μεταξύ λόγιου και μη λόγιου επιπέδου στη νέα ελληνική. Τέλος, γίνεται μία εισαγωγή στην ετυμολόγηση των λέξεων παρέχοντας χρήσιμες πηγές γι' αυτήν μέσα από έντυπα/ηλεκτρονικά, διαχρονικά/συγχρονικά, ελληνικά/διεθνή λεξικά, αρχεία κλπ. Επίσης, αναλύει τις ετυμολογικές κατηγορίες: κληρονομημένες λέξεις (αρχαίες, ελληνιστικές, μεσαιωνικές), δανεισμός (εσωτερικός/εξωτερικός, σημασιολογικά δάνεια, μεταφραστικά δάνεια, αντιδάνεια, ψευδοδάνεια), νεολογισμοί.

● **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους εκπαιδευόμενους</p>	<p>- Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ειδικής πλατφόρμας του Δ.Π.Θ. / zoom / ασκήσεις στο e class - Επικοινωνία μέσω e-mail - Προβολή video</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους εκπαιδευόμενους.</p>	<p>Η αξιολόγηση για τη θεματική ενότητα «Ιστορική Γλωσσολογία» θα είναι διπλή: (α) Διαμορφωτική: Μικρής δυσκολίας διαδικτυακό τεστ στο πεδίο Ασκήσεις του e-class (ειδική πλατφόρμα του Δ.Π.Θ.) μετά το τέλος κάθε μίας από τις τρεις μηνιαίες ενότητες (συνολικά 3 τεστ) με ασκήσεις κλειστού τύπου, λ.χ. πολλαπλές επιλογές, αντιστοιχήσεις, συμπληρώσεις κενών, σωστό-λάθος κλπ. (30% X 3 τεστ = 90%). Θα παρέχεται η δυνατότητα επαναληπτικής εξέτασης. Συγκεκριμένα, αν κάποιος δεν μπορέσει να συμπληρώσει κάποιο από τα 3 τεστ ή και όλα ή αν κάποιος κοπεί σε ένα από τα τεστ ή και σε όλα, τότε θα υπάρχει η δυνατότητα επαναληπτικής εξέτασης των τεστ που δεν έχει εξεταστεί ή στα οποία έχει κοπεί κατά την τελευταία εβδομάδα του προγράμματος. (β) Προφορική συζήτηση (10%).</p>

● **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

- Babiniotis, G. (1986) *Synoptiki istoria tis ellinikis glossas* [Synoptic history of the Greek language]. Athens. [in Greek].
- Γαβριηλίδου, Ζ. Μ. Μητσιάκη & Α. Φλιάτουρας. 100 βασικές έννοιες για τη γλωσσολογία. Αθήνα: Gutenberg.

- Καραντζόλα, Ε. & Α. Φλιάτουρας. 2004. *Γλωσσική αλλαγή*. Αθήνα: Νήσος.
- Φλιάτουρας, Α. (2022). *Στοιχεία της ιστορίας της ελληνικής γλώσσας* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-64>.
- Φλιάτουρας, Α., & Γαβριηλίδου, Ζ. (2023). *Στοιχεία συγχρονικής και διαχρονικής λεξικολογίας και λεξικογραφίας* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-155>
- Φλιάτουρας, Α. 2018. *Η μορφολογική αλλαγή στην ελληνική γλώσσα: μια σύγχρονη και συνοπτική παρουσίαση*. Αθήνα: Πατάκης.
- Φλιάτουρας, Α. & Α. Αναστασιάδη-Συμεωνίδη (επιμ.). 2019. *Το λόγιο επίπεδο στη σύγχρονη νέα ελληνική: Θεωρία, ιστορία, εφαρμογή*. Από τον οίκο στο σπίτι και τανάπαλιν. Αθήνα: Πατάκης (συλλογικός τόμος).

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ
--	-----------------------------

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	Χρυσούλα Δούρου - (Μεταδιδακτορική ερευνήτρια γλωσσολογίας του Τ.Ε.Φ/Δ.Π.Θ.)
--------------------	--

• **ΓΕΝΙΚΑ**

ΤΙΤΛΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διαλεκτολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. αναγράψτε τις συνολικές ώρες διδασκαλίας και πιστωτικών μονάδων</i>	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΩΡΕΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΦΟΡΤΟΥ: 45	24	2	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα της θεματικής ενότητας μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i>

Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο/η εκπαιδευόμενος/η :
<ul style="list-style-type: none"> • Θα γνωρίσει κάποιες βασικές αρχές της διαλεκτολογίας στη σύγχρονη μορφή της, • Θα μπορεί να κάνει διάκριση ανάμεσα στις νεοελληνικές διαλέκτους (ποντιακή, καππαδοκική, τσακωνική, κατωιταλική, κυπριακή, κρητική) και τα ιδιώματα, • Θα εντοπίζει διαλεκτικά στοιχεία σε κείμενα διαλεκτικού λόγου και να τα συγκρίνει με αντίστοιχες δομές από άλλες διαλέκτους αλλά και με την Κοινή Νέα Ελληνική.

Γενικές Ικανότητες <i>Σημειώστε γενικές ικανότητες που αποκτά ο εκπαιδευόμενος σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i>																
<table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td></td> </tr> </table>	<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>		<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>															
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>															
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>															
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>															
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>															
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>															
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>																
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>																

• **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Σε αυτό το μάθημα εξετάζεται η γεωγραφική γλωσσική ποικιλότητα και διαφοροποίηση κυρίως στον ελληνόφωνο χώρο. Παρουσιάζονται οι βασικές έννοιες του επιστημονικού κλάδου της διαλεκτολογίας και συζητούνται θέματα, μεταξύ άλλων, που αφορούν την οριοθέτηση των εννοιών γλώσσας και διαλέκτου. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη συστηματική περιγραφή των διαλεκτικών ποικιλιών της Ελληνικής με τη βοήθεια επιλεγμένων κειμένων διαλεκτικού λόγου. Εξετάζονται διάφορα γλωσσικά φαινόμενα που προέρχονται από τα τρία γραμματικά επίπεδα ανάλυσης (φωνολογία,

μορφολογία, σύνταξη) αρκετών διαλέκτων.

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους εκπαιδευόμενους</i>	- Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ειδικής πλατφόρμας του Δ.Π.Θ. / zoom / ασκήσεις στο e class - Επικοινωνία μέσω e-mail - Προβολή video
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους εκπαιδευόμενους.</i>	Η αξιολόγηση για τη θεματική ενότητα «Ιστορική Γλωσσολογία» θα είναι διπλή: (α) Διαμορφωτική: Μικρής δυσκολίας διαδικτυακό τεστ στο πεδίο Ασκήσεις του e-class (ειδική πλατφόρμα του Δ.Π.Θ.) μετά το τέλος κάθε μίας από τις τρεις μηνιαίες ενότητες (συνολικά 3 τεστ) με ασκήσεις κλειστού τύπου, λ.χ. πολλαπλές επιλογές, αντιστοιχίσεις, συμπληρώσεις κενών, σωστό-λάθος κλπ. (30% X 3 τεστ = 90%). Θα παρέχεται η δυνατότητα επαναληπτικής εξέτασης. Συγκεκριμένα, αν κάποιος δεν μπορέσει να συμπληρώσει κάποιο από τα 3 τεστ ή και όλα ή αν κάποιος κοπεί σε ένα από τα τεστ ή και σε όλα, τότε θα υπάρχει η δυνατότητα επαναληπτικής εξέτασης των τεστ που δεν έχει εξεταστεί ή στα οποία έχει κοπεί κατά την τελευταία εβδομάδα του προγράμματος. (β) Προφορική συζήτηση (10%).

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

• Chambers, J.K. & P. Trudgill. 2011. Διαλεκτολογία (επιμ. Δ. Παπαζαχαρίου). Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

- Coseriu, E. 1982. Η Γλωσσογεωγραφία. Μετάφραση Κωνσταντίνου Μηνά. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη].
- ΚΑΜΠΑΚΗ ΒΟΥΓΙΟΥΚΛΗ ΠΗΝΕΛΟΠΗ (2009) Εισαγωγή στη νεοελληνική διαλεκτολογία κατά παράδοση, Ξάνθη, ΣΠΑΝΙΔΗΣ
- Κοντοσόπουλος, Ν. 2001. Διάλεκτοι και ιδιώματα της νέας ελληνικής, γ' έκδ. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.
- Μηνάς, Κ. 2004. Μελέτες νεοελληνικής διαλεκτολογίας. Τυπωθήτω/ Δαρδανός.
- Χριστίδης, Α.Φ. 2000. Ελληνική Γλώσσα και οι διάλεκτοι της. Αθήνα: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.
- Χριστίδης, Α.Φ. (επιμ.) 2001. Εγκυκλοπαιδικός Οδηγός για τη Γλώσσα, Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, Θεσσαλονίκη.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ
--	--------------------------------

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	Ζωή Ιωαννίδου (Υπ. διδάκτορας εφαρμοσμένης γλωσσολογίας του Τ.Ε.Φ/Δ.Π.Θ.)
--------------------	---

• **ΓΕΝΙΚΑ**

ΤΙΤΛΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διδασκαλία της ελληνικής ως μητρικής και ως δεύτερης/ξένης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. αναγράψτε τις συνολικές ώρες διδασκαλίας και πιστωτικών μονάδων</i>	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΩΡΕΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΦΟΡΤΟΥ: 40	24	2	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα της θεματικής ενότητας μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i>

Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο/η εκπαιδευόμενος/η :

- Θα μπορεί να διακρίνει έννοιες όπως η κατάκτηση και η εκμάθηση της Γ2/ ΞΓ, η μητρική, η δεύτερη και η ξένη γλώσσα,
- Θα γνωρίζει τις βασικές αρχές της διδασκαλίας της δεύτερης/ ξένης γλώσσας (Γ2/ΞΓ),
- Θα αντιληφθεί το περιεχόμενο της διδακτικής της Γ2/ΞΓ, να γνωρίσουν τους παράγοντες ανάπτυξης/υιοθέτησης συγκεκριμένων διδακτικών προσεγγίσεων και να προβληματιστούν σε σχέση με τον ρόλο του/της διδάσκοντος/διδάσκουσα

Γενικές Ικανότητες <i>Σημειώστε γενικές ικανότητες που αποκτά ο εκπαιδευόμενος σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i>																
<table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td></td> </tr> </table>	<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>		<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>															
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>															
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>															
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>															
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>															
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>															
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>																
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>																

• **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Το μάθημα είναι μία εισαγωγή στον ορισμό και το αντικείμενο της Διδασκαλίας της Ελληνικής ως Δεύτερης/Ξένης Γλώσσας (Γ2/ΞΓ). Παρουσιάζονται, επίσης, θεωρίες κατάκτησης της Γ2, παράμετροι που επηρεάζουν τη διδασκαλία της Γ2/ΞΓ καθώς και προσεγγίσεις διδασκαλίας της Γ2/ ΞΓ.
--

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ
--	---------------

<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους εκπαιδευόμενους</i></p>	<p>- Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ειδικής πλατφόρμας του Δ.Π.Θ. / zoom / ασκήσεις στο e class - Επικοινωνία μέσω e-mail - Προβολή video</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους εκπαιδευόμενους.</i></p>	<p>Η αξιολόγηση για τη θεματική ενότητα «Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία» θα είναι διπλή:</p> <p>(α) Διαμορφωτική: Μικρής δυσκολίας διαδικτυακό τεστ στο πεδίο Ασκήσεις του e-class (ειδική πλατφόρμα του Δ.Π.Θ.) μετά το τέλος κάθε μίας από τις τρεις μηνιαίες ενότητες (συνολικά 3 τεστ) με ασκήσεις κλειστού τύπου, λ.χ. πολλαπλές επιλογές, αντιστοιχίσεις, συμπληρώσεις κενών, σωστό-λάθος κλπ. (30% X 3 τεστ = 90%). Θα παρέχεται η δυνατότητα επαναληπτικής εξέτασης. Συγκεκριμένα, αν κάποιος δεν μπορέσει να συμπληρώσει κάποιο από τα 3 τεστ ή και όλα ή αν κάποιος κοπεί σε ένα από τα τεστ ή και σε όλα, τότε θα υπάρχει η δυνατότητα επαναληπτικής εξέτασης των τεστ που δεν έχει εξεταστεί ή στα οποία έχει κοπεί κατά την τελευταία εβδομάδα του προγράμματος.</p> <p>(β) Προφορική συζήτηση (10%).</p>

• ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<ul style="list-style-type: none"> • Αναστασιάδη Α., Ε. Βλέτση, Μ. Μητσιάκη & Βαλεντίνα Χούμα. (2009). «Γλωσσικά λάθη σε σώματα κειμένων μαθητών της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας» “Erreurs de langue dans un corpus de copies d’élèves de grec langue seconde”. Colloque international sur l’interculturel, Thessaloniki 12-14 Décembre 2008. • Αναστασιάδη-Συμεωνίδη Α. & Μητσιάκη Μ. (2010). «Ο μορφολογικός τεμαχισμός ως στρατηγική διδασκαλίας του λεξιλογίου της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας». Στο Α. Ψάλτου-Joycey & Μ. Ματθαιουδάκη (Επιμ.), Εξελίξεις στην έρευνα της γλωσσικής εκμάθησης και διδασκαλίας: Επιλεγμένα άρθρα, 14ο Διεθνές συνέδριο της Ελληνικής Εταιρίας Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας (σελ. 65-77). Θεσσαλονίκη: Ελληνική Εταιρία Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας. • Γαβριηλίδου, Ζ. Μ. Μητσιάκη & Α. Φλιάτουρας. 2021. <i>100 βασικές έννοιες για τη γλωσσολογία</i>. Αθήνα: Gutenberg. • Σκούρτου, Ε., Κούρτη-Καζούλλη, Β., Σελλά-Μάζη, Ε., Χατζηδάκη, Α., Ανδρούσου, Α., Ρεβυθιάδου, Α., & Τσοκαλίδου, Π. 2016. Διγλωσσία & Διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης Γλώσσας. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο: http://hdl.handle.net/11419/6346 • Ψάλτου-Joycey Α. (2008). «Στρατηγικές μάθησης και διδακτικές προτάσεις. Ολοκληρωμένες προτάσεις διδασκαλίας των τεσσάρων δεξιοτήτων για την ελληνική ως δεύτερη/ ξένη γλώσσα». Ανακτήθηκε 1/2/2013 από: https://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/foreign/education/proposals/index.htm
--

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ
--	--------------------------------

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	Ιφιγένεια Δόση (Επικουρη καθηγήτρια εφαρμοσμένης γλωσσολογίας του Τ.Ε.Φ/Δ.Π.Θ.)
--------------------	---

• **ΓΕΝΙΚΑ**

ΤΙΤΛΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψυχογλωσσολογία, Νευρογλωσσολογία και Ειδική Αγωγή		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. αναγράψτε τις συνολικές ώρες διδασκαλίας και πιστωτικών μονάδων</i>	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΩΡΕΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΦΟΡΤΟΥ: 40	24	2	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα της θεματικής ενότητας μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο/η εκπαιδευόμενος/η :

- Θα γνωρίζει διαφορετικά θέματα που απασχολούν τον τομέα της ψυχογλωσσολογίας καθώς και τις διαφορετικές θεωρίες κατάκτησης της γλώσσας (κατανόηση και παραγωγή).
- Θα επιδεικνύει γνώση των βασικών αναπτυξιακών διαταραχών (όπως ΕΓΔ), συνδρόμων (Down, Williams) και μαθησιακών δυσκολιών (δυσλεξία) καθώς και ζητήματων διγλωσσίας και της λειτουργίας της γλώσσας σε σχέση με τον εγκέφαλο.

Γενικές Ικανότητες
Σημειώστε γενικές ικανότητες που αποκτά ο εκπαιδευόμενος σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	

• **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Το μάθημα περιλαμβάνει μια εισαγωγή στην έννοια και στη μεθοδολογία της επιστήμης της ψυχογλωσσολογίας. Χρησιμοποιώντας ως βάση αρχές και μοντέλα της γνωστικής ψυχολογίας και της γλωσσολογίας, παρουσιάζονται και αναλύονται οι διεργασίες του εγκεφάλου και οι γνωστικοί μηχανισμοί που εμπλέκονται στην παραγωγή, την κατανόηση και την επεξεργασία της γλώσσας. Παρουσιάζονται, επίσης, κάποιες αναπτυξιακές διαταραχές (όπως ΕΓΔ) και σύνδρομα (Down, Williams), η σχέση γλώσσας και εγκεφάλου, αφασικά σύνδρομα, η εκμάθηση της ανάγνωσης, γραφής και

σχετικά προβλήματα (δυσλεξία). Τέλος, γίνεται αναφορά σε ζητήματα διγλωσσίας και λειτουργίας της γλώσσας σε σχέση με τον εγκέφαλο.

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους εκπαιδευόμενους</p>	<p>- Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ειδικής πλατφόρμας του Δ.Π.Θ. / zoom / ασκήσεις στο e class - Επικοινωνία μέσω e-mail - Προβολή video</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους εκπαιδευόμενους.</p>	<p>Η αξιολόγηση για τη θεματική ενότητα «Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία» θα είναι διπλή: (α) Διαμορφωτική: Μικρής δυσκολίας διαδικτυακό τεστ στο πεδίο Ασκήσεις του e-class (ειδική πλατφόρμα του Δ.Π.Θ.) μετά το τέλος κάθε μίας από τις τρεις μηνιαίες ενότητες (συνολικά 3 τεστ) με ασκήσεις κλειστού τύπου, λ.χ. πολλαπλές επιλογές, αντιστοιχίσεις, συμπληρώσεις κενών, σωστό-λάθος κλπ. (30% X 3 τεστ = 90%). Θα παρέχεται η δυνατότητα επαναληπτικής εξέτασης. Συγκεκριμένα, αν κάποιος δεν μπορέσει να συμπληρώσει κάποιο από τα 3 τεστ ή και όλα ή αν κάποιος κοπεί σε ένα από τα τεστ ή και σε όλα, τότε θα υπάρχει η δυνατότητα επαναληπτικής εξέτασης των τεστ που δεν έχει εξεταστεί ή στα οποία έχει κοπεί κατά την τελευταία εβδομάδα του προγράμματος. (β) Προφορική συζήτηση (10%).</p>

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

- Βλασσοπούλου, Μ., Γιαννετοπούλου, Α., Διαμαντή, Μ., Κιρπότην, Λ., Λεβαντή, Ε., Λευθήρη, Κ. Σακελλαρίου, Γ., (2007). Γλωσσικές Δυσκολίες και Γραπτός λόγος. Αθήνα:εκδ. Γρηγόρη.
- Bonin, P. (2012). Ψυχολογία της Γλώσσας: Γνωστική προσέγγιση της παραγωγής των λέξεων. (Επιμ. Τάνταρος, Σπ., Μτφρ. Σταθάκη, Α.). Gutenberg.
- Γαβριηλίδου, Ζ. Μ. Μητσιάκη & Α. Φλιάτουρας. 100 βασικές έννοιες για τη γλωσσολογία. Αθήνα: Gutenberg.
- Caroll, D.W. (1994). Psychology of Language (2nd Edition). Pacific Grove: Brooks/Cole Publishing Company.
- Harley, T. (2008). Η Ψυχολογία της Γλώσσας: Από την πράξη στη θεωρία. (Μτφρ. Ζαφείρη, Μ., Λέκκας, Φ., Ρόικου, Κ. & Φωτακοπούλου, Ο.). University Studio Press.
- Πήτα, Ρ. (1998) Ψυχολογία της Γλώσσας. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Στασινός, Δ.Π. (2015). Ψυχολογία του Λόγου και της Γλώσσας: Ανάπτυξη και Παθολογία, Δυσλεξία και Λογοθεραπεία. Gutenberg.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ
--	--------------------------------

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	Θεόδωρος Κούκος – Υπ. Διδάκτορας Ιστορικής Γλωσσολογίας – Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας Δ.Π.Θ.
--------------------	---

• **ΓΕΝΙΚΑ**

ΤΙΤΛΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Λοιποί κλάδοι γλωσσολογίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. αναγράψτε τις συνολικές ώρες διδασκαλίας και πιστωτικών μονάδων</i>	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΩΡΕΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΦΟΡΤΟΥ: 40	24	2	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα της θεματικής ενότητας μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i>																
Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο/η εκπαιδευόμενος/η θα είναι σε θέση να: <ul style="list-style-type: none"> • να κατανοεί και να διακρίνει, με βάση τα χαρακτηριστικά τους, τους λοιπούς κλάδους της γλωσσολογίας (δικανική γλωσσολογία, υπολογιστική γλωσσολογία, μαθηματική γλωσσολογία, κλινική ψυχολογία) • να κατανοεί την προσφορά των κλάδων αυτών 																
Γενικές Ικανότητες <i>Σημειώστε γενικές ικανότητες που αποκτά ο εκπαιδευόμενος σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i>																
<table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td></td> </tr> </table>	<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>		<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>															
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>															
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>															
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>															
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>															
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>															
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>																
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>																

• **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Το μάθημα περιλαμβάνει την παρουσίαση των διάφορων άλλων κλάδων της γλωσσολογίας, όπως είναι η δικανική γλωσσολογία, η υπολογιστική γλωσσολογία, η μαθηματική γλωσσολογία και η κλινική ψυχολογία. Πιο συγκεκριμένα, το μάθημα προσφέρει μια εισαγωγή στο αντικείμενο, τις βασικές αρχές και τις μεθόδους των κλάδων της γλωσσολογίας. Γίνεται, τέλος, μία σύντομη ιστορική αναδρομή και παρουσιάζονται οι επιστήμες καθώς και θέματα που εντάσσονται ή σχετίζονται με αυτές.

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ
--	---------------

<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους εκπαιδευόμενους</i></p>	<p>- Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ειδικής πλατφόρμας του Δ.Π.Θ. / zoom / ασκήσεις στο e class - Επικοινωνία μέσω e-mail - Προβολή video</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους εκπαιδευόμενους.</i></p>	<p>Η αξιολόγηση για τη θεματική ενότητα «Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία» θα είναι διπλή:</p> <p>(α) Διαμορφωτική: Μικρής δυσκολίας διαδικτυακό τεστ στο πεδίο Ασκήσεις του e-class (ειδική πλατφόρμα του Δ.Π.Θ.) μετά το τέλος κάθε μίας από τις τρεις μηνιαίες ενότητες (συνολικά 3 τεστ) με ασκήσεις κλειστού τύπου, λ.χ. πολλαπλές επιλογές, αντιστοιχήσεις, συμπληρώσεις κενών, σωστό-λάθος κλπ. (30% X 3 τεστ = 90%). Θα παρέχεται η δυνατότητα επαναληπτικής εξέτασης. Συγκεκριμένα, αν κάποιος δεν μπορέσει να συμπληρώσει κάποιο από τα 3 τεστ ή και όλα ή αν κάποιος κοπεί σε ένα από τα τεστ ή και σε όλα, τότε θα υπάρχει η δυνατότητα επαναληπτικής εξέτασης των τεστ που δεν έχει εξεταστεί ή στα οποία έχει κοπεί κατά την τελευταία εβδομάδα του προγράμματος.</p> <p>(β) Προφορική συζήτηση (10%).</p>

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

<ul style="list-style-type: none"> • Αλεξανδρή, Χ., (2011) Υπολογιστική Γλωσσολογία. Αθήνα: Εκδόσεις Παπασωτηρίου. • Γαβριηλίδου, Ζ. Μ. Μητσιάκη & Α. Φλιάτουρας. 100 βασικές έννοιες για τη γλωσσολογία. Αθήνα: Gutenberg. • Coulthard, M., Johnson, A. <i>An Introduction to Forensic Linguistics: Language in Evidence</i>, Routledge 2007. • Μαρκόπουλος, Γ. Α. (2006) Ζητήματα Υπολογιστικής Γλωσσολογίας. Αθήνα: Μαρκόπουλος. • Markopoulos, G. (2015) Ορολογία Υπολογιστικής Γλωσσολογίας. Στο (Αναστασία Χριστοφίδου επιμ.) Δελτίο Επιστημονικής Ορολογίας και Νεολογισμών, Τεύχος 13 (ανάτυπο). Αθήνα: Κέντρον Ερεύνης Επιστημονικών Όρων και Νεολογισμών, Ακαδημία Αθηνών. • Ξυδόπουλος, Γιώργος Ι. (2006). <i>Η Γλωσσολογία Σήμερα: Στόχοι, Αντιλήψεις, Εφαρμογές και Επαγγελματικές Προοπτικές</i>. Δωδώνη: Φιλολογία 35. σελ. 105-131. • Tantos, A., Markantonatou, S., Anastasiadis Symeonidis, A., & Kyriakoroulou, P. (2015). Υπολογιστική γλωσσολογία [Undergraduate textbook]. Kallipos, Open Academic Editions. http://hdl.handle.net/11419/2205 • Φραντζή, Κ. (2012) Εισαγωγή στην Επεξεργασία Σωμάτων Κειμένων. Αθήνα: Εκδόσεις Ίων.
--